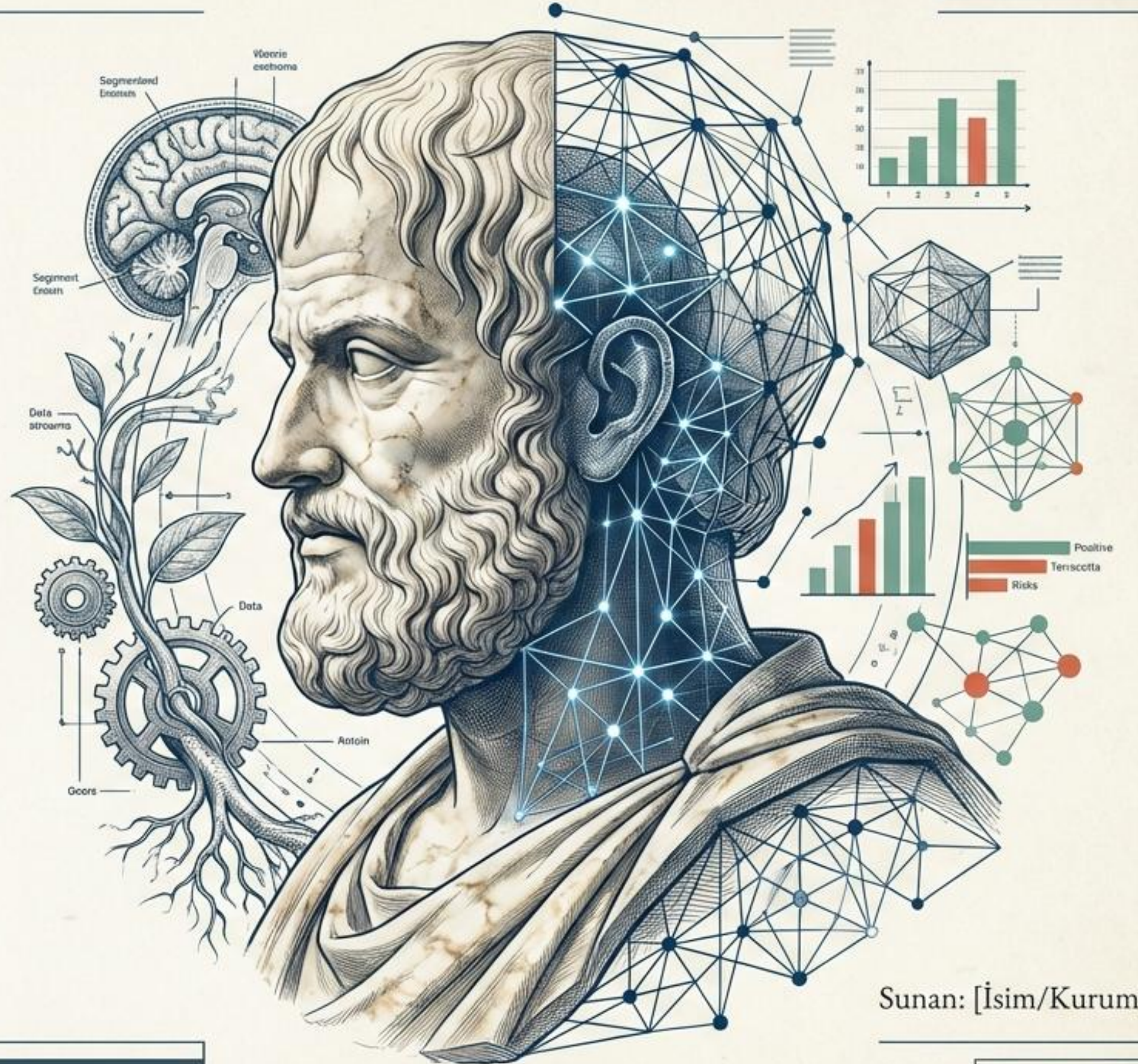

Akademide Yapay Zeka Devrimi: Araştırma, Eğitim ve Etik

“Bilgi Selinden” “Anlamlı Keşfe”
Geçişte Stratejik Bir Yol Haritası

Sunan: [İsim/Kurum]

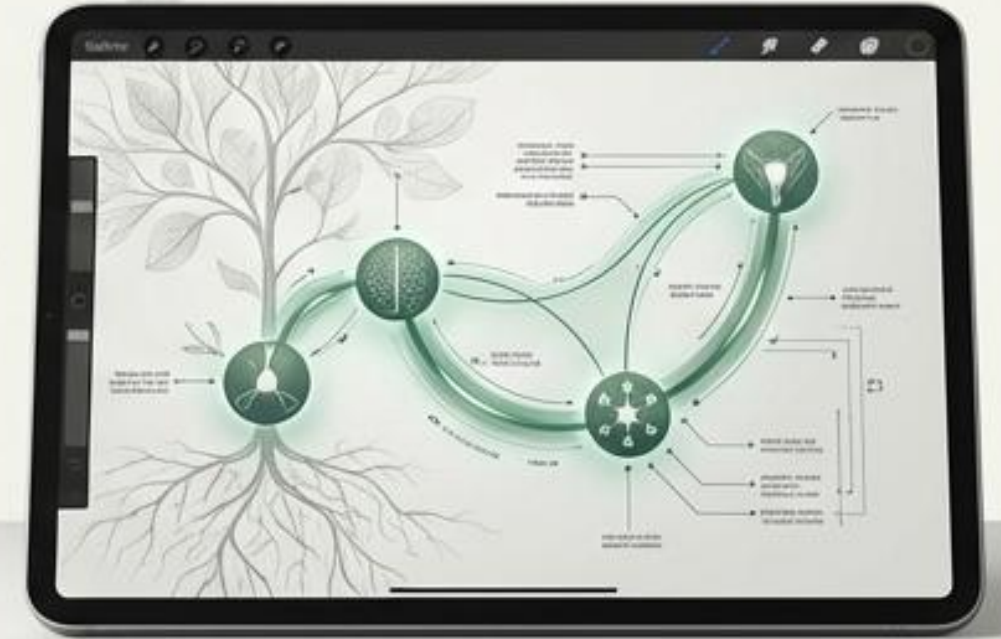
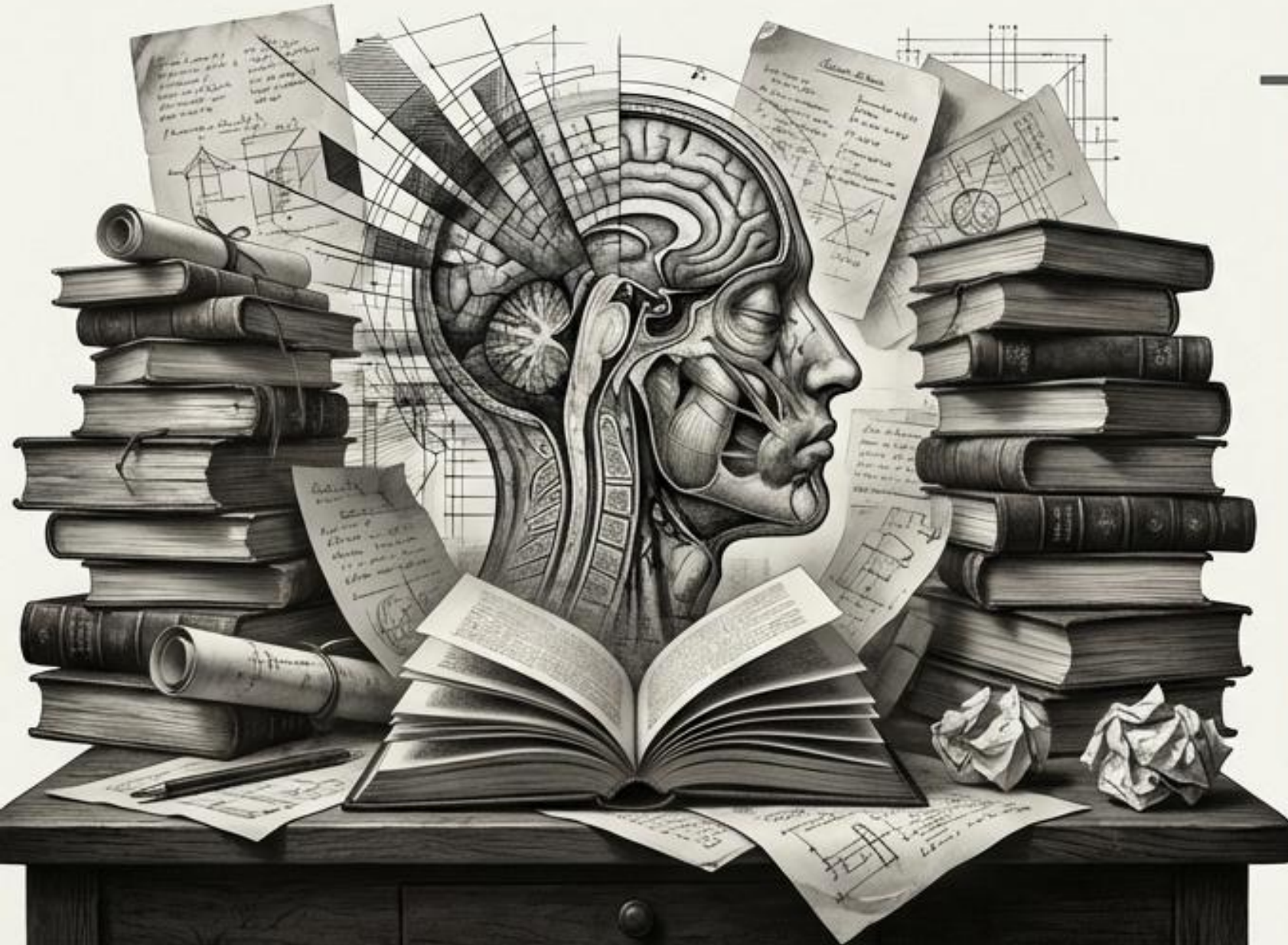
Bağlam ve Dönüşüm: İkame Değil, Güçlendirme

Sorun: Bilgi Seli (Information Deluge) –
Literatürü takip etmenin fiziksel sınırları aşıldı.

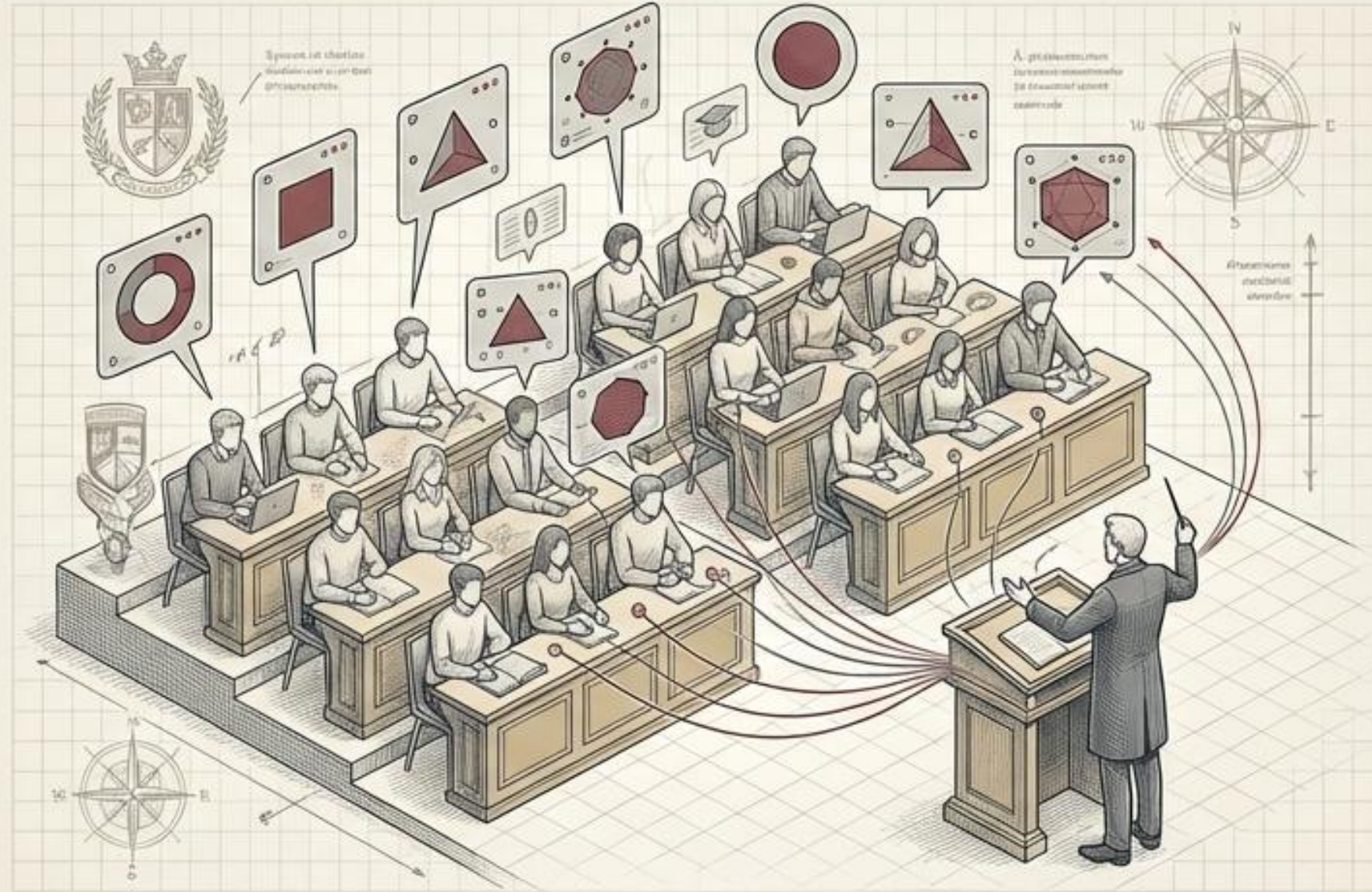
Çözüm: Yardımcı Pilot (Co-pilot) – YZ, “bilgi kokusunu” takip eden bir pusuladır.

Etki: Rutin işlerden kurtuluş → Derin analize
ve hipotez kurmaya odaklanma.

Kitleesel Eđitimden Kişiselleştirilmiş Öğrenmeye Geçiş

Adaptif Öğrenme

Öğrencinin **hızına ve seviyesine** göre **anlık içerik uyarlaması** ve **kişiselleştirilmiş rota**.

İdari Yükün Azalması

Ders planlama, rubrik oluşturma ve temel değerlendirmede **otomasyon** ile **zaman tasarrufu**.

Eđitmen Rolü

"Bilgi Aktarıcısı"ndan "**Öğrenme Küratörü ve Mentoru**"na dönüşüm.

7/24 Erişilebilir Öğrenme Ortağı: YZ Tutorları

Anlık Geri Bildirim:

Hataları anında düzelteren, yargılamayan ve açıklayan destek mekanizması.

Erişilebilirlik ve Kapsayıcılık:

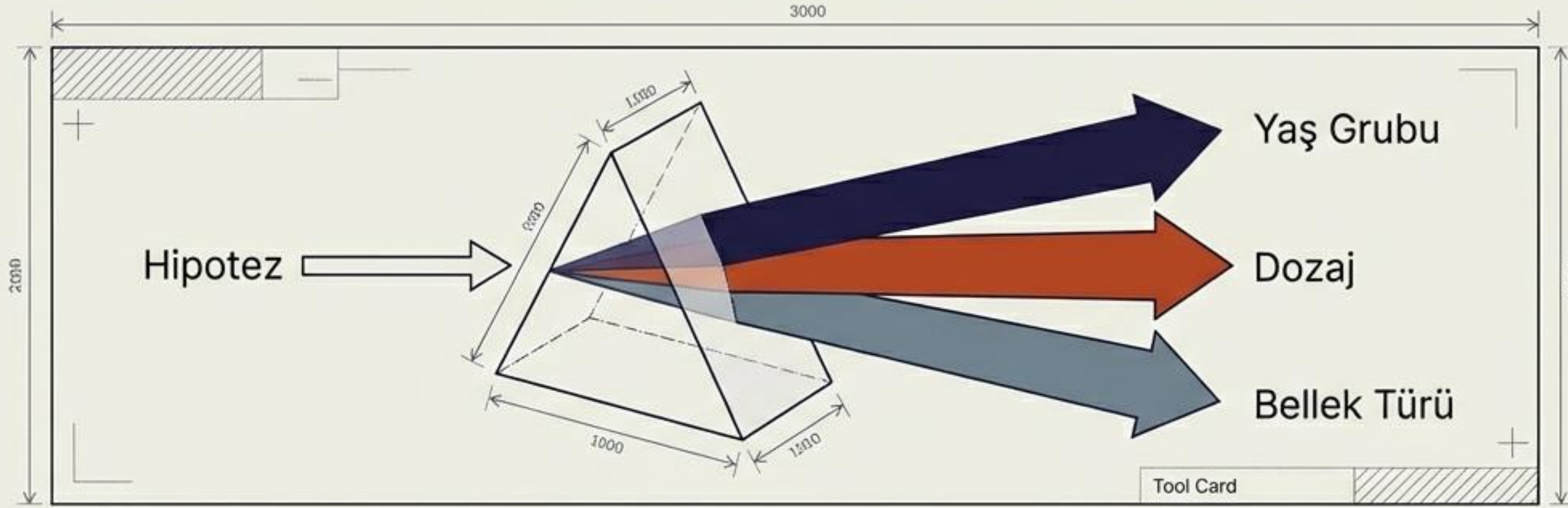
Dil bariyerlerini aşma ve farklı öğrenme stillerine tam uyum.

Sokratik Yöntem:

Cevabı doğrudan vermek yerine, öğrenciyi sorularla yönlendiren 'Tutor' modu.

Google Scholar Labs: Karmaşık Soruların Cevabı

Temel İşlev

Çok boyutlu araştırma sorularını analiz eden yapay zeka destekli arama motoru.

Ana Özellikler:

- **Çok Açılı Analiz:** Sorunun alt bileşenlerini belirler ve her biri için ayrı arama yapar.
- **Sentezlenmiş Yanıtlar:** Makalelerin sorunuza **nasıl** cevap verdiğini açıklayan özetler sunar.
- **İlişkisel Keşif:** Gözden kaçabilecek yan kavramları otomatik tarar.

En İyisi: Geniş ve karmaşık hipotezleri test etmek için.

Semantic Scholar: Anlam Odaklı Literatür Taraması

Temel İşlev: 214 milyondan fazla makaleyi anlamlandıran ve gürültüyü filtreleyen AI motoru.

Ana Özellikler:

- **TLDRs (Özetler):** Makalelerin amaç ve sonuçlarını tek cümleye indiren özetler.
- **Yüksek Etkili Atıflar:** Metodolojiyi veya sonucu etkileyen atıfları filtreler.
- **Araştırma Akışları:** Size özel makale öneren yapay zeka algoritması.

Süper Güç: Ask This Paper — Bir makaleye soru sorup, metindeki tam yerini gösteren kanıtlarla yanıt alma.

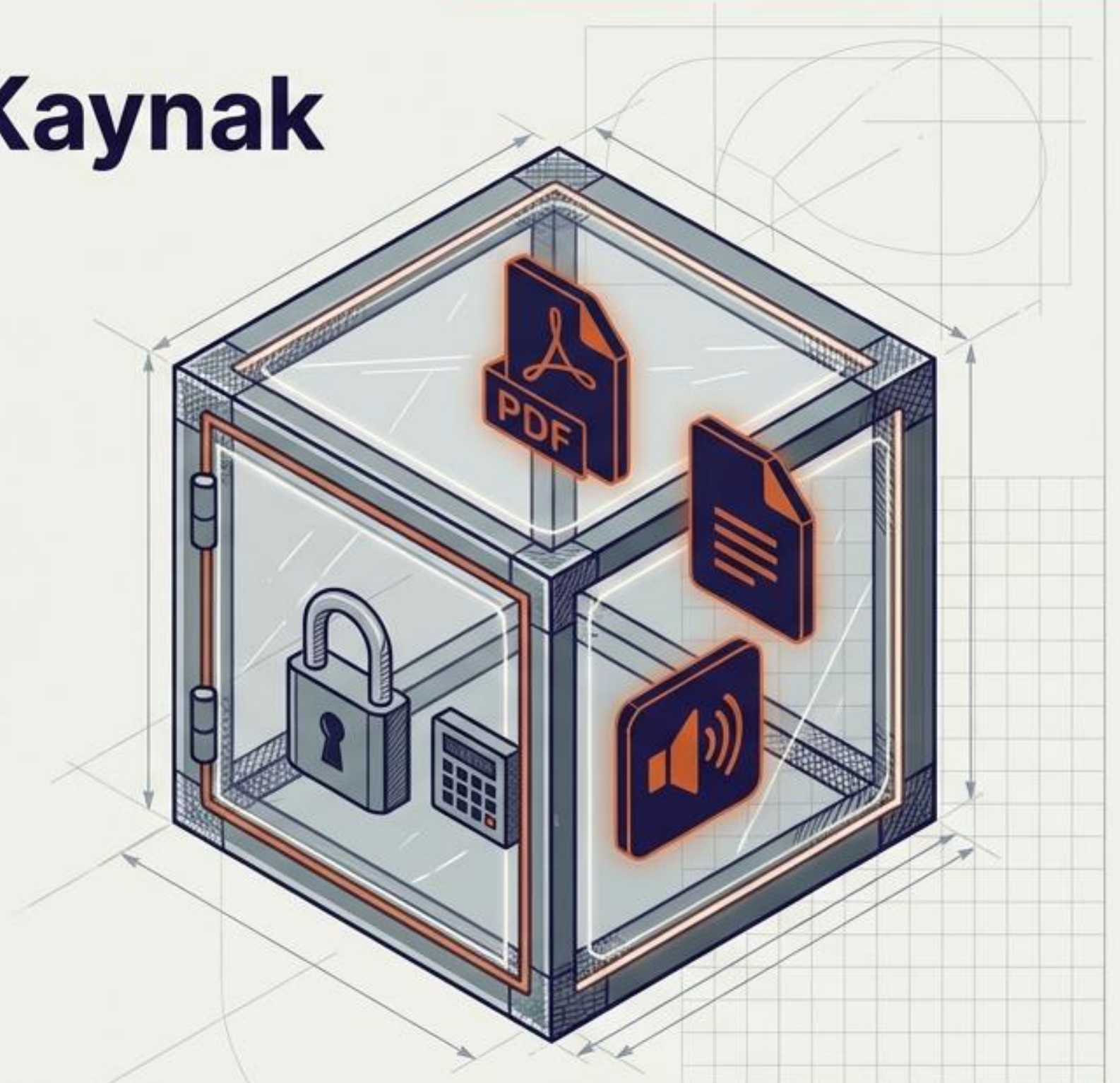

Google NotebookLM: Kaynak Tabanlı Bilgi Ortağınız

Temel İşlev: Yüklediğiniz belgelerle sınırlı, halüsinasyon görmeyen kişisel araştırma asistanı.

Ana Özellikler:

- ◆ **Sesli Özetler (Audio Overviews):** Notları iki yapay zeka sunucusu arasında geçen bir podcaste dönüştürür.
- ◆ **Derin Bağlantılar (Citations):** Her yanıt, kaynak belgedeki ilgili paragrafa tıklanabilir atıf içerir.
- ◆ **Çoklu Format:** PDF, Slayt, Web URL ve metin dosyalarını aynı anda analiz eder.

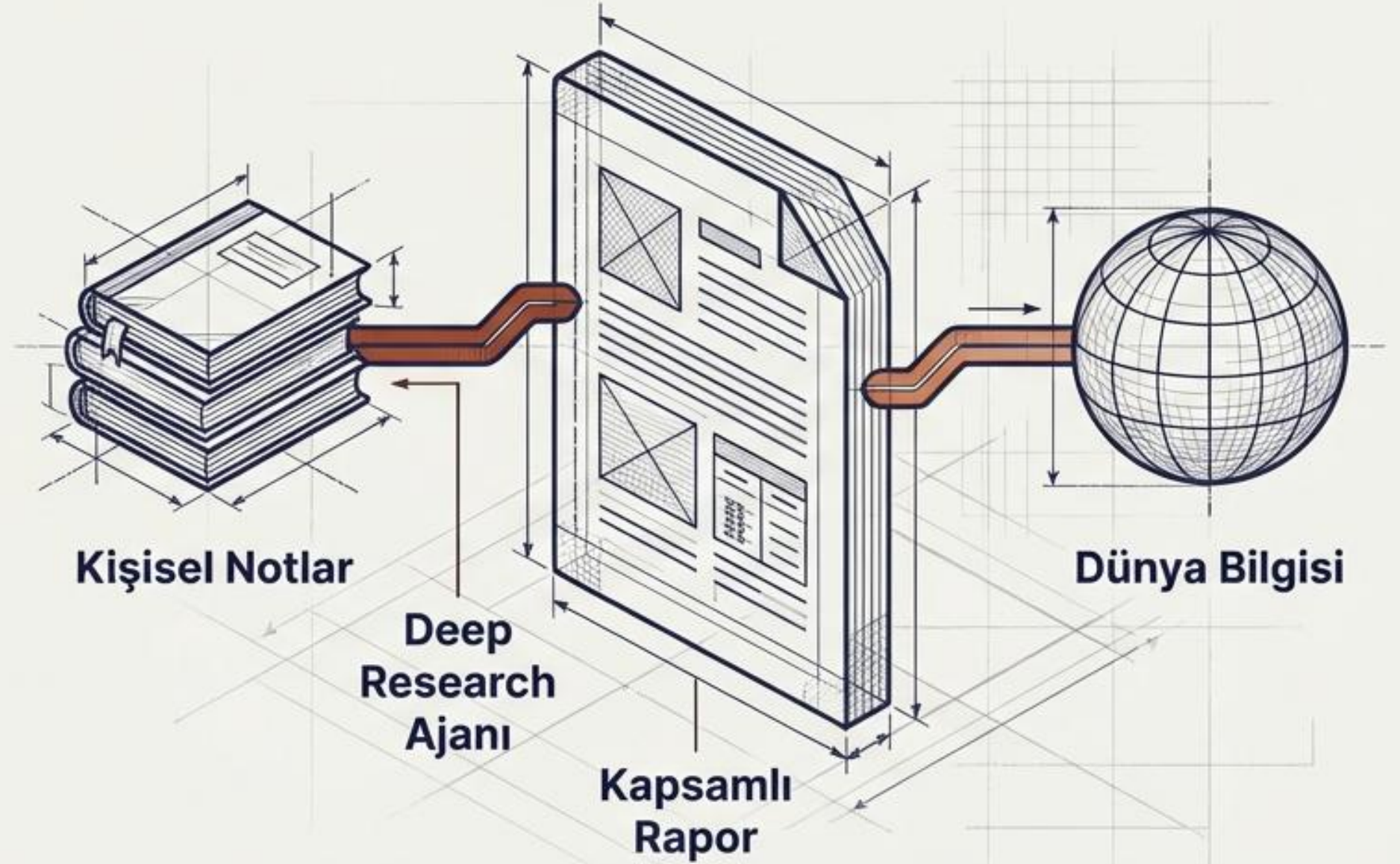
En İyisi: Okuma listelerini hızlıca tüketmek ve notları organize etmek.

NotebookLM + Gemini: Nihai Araştırma Kombinasyonu

Temel İşlev: Kişisel bilgi tabanınızı Gemini'nin geniş muhakeme yeteneğiyle birleştirmek.

Ana Özellikler:

- Deep Research (Derin Araştırma): Otonom olarak yüzlerce kaynağı tarayıp rapor oluşturur.
- Bağlamsal Süreklilik: Gemini sohbeti içinde özel notlarınıza erişim sağlar.
- Veri Tablosu Çıkarma: Karışık raporlardan yapılandırılmış tablolar oluşturur.

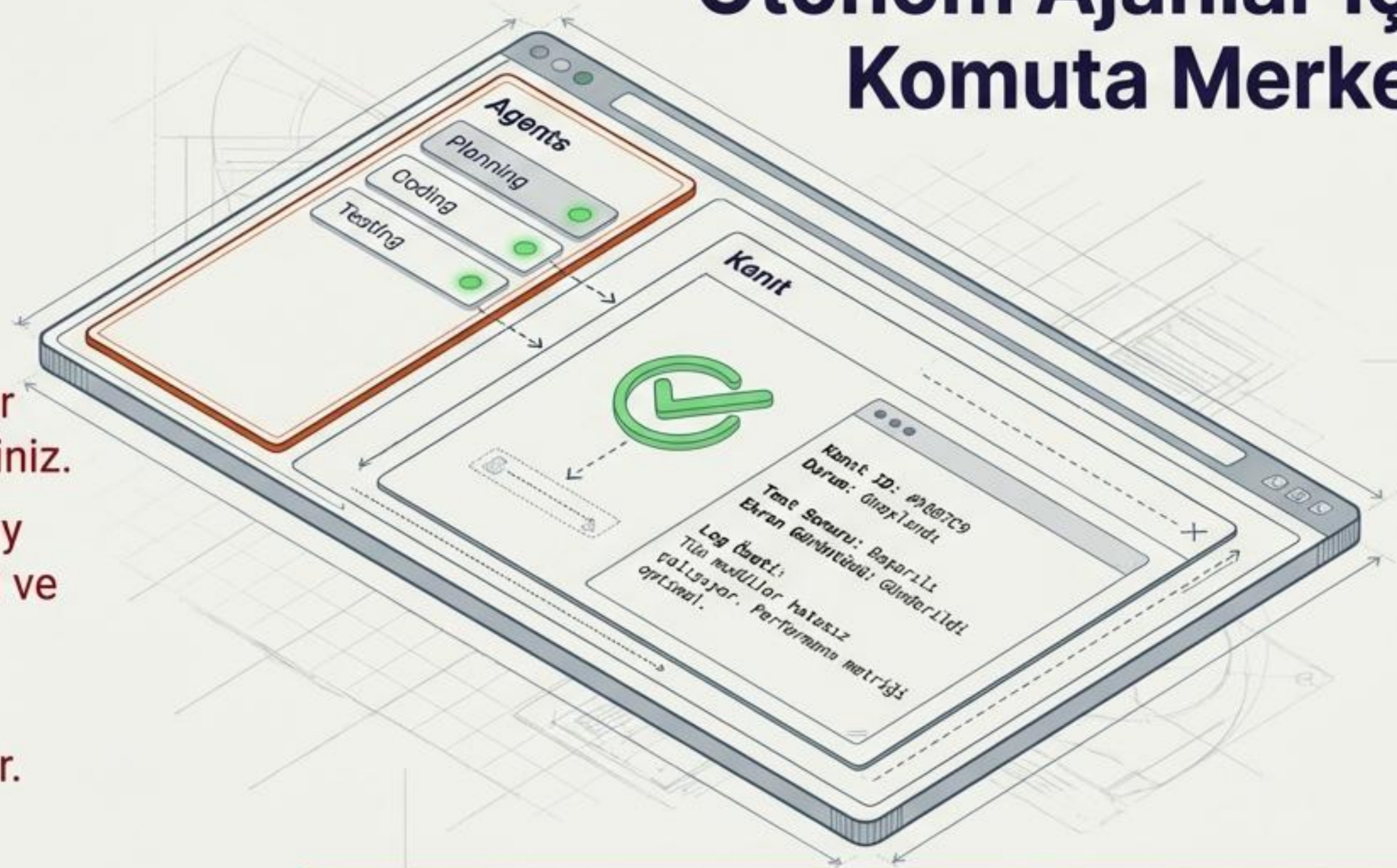
Google Antigravity: Otonom Ajanlar İçin Komuta Merkezi

Temel İşlev:

Yazılım ve simülasyon geliştiren otonom ajanları yönetmek için tasarlanmış IDE.

Ana Özellikler:

- **Mission Control:** Kodu satır satır yazmak yerine, ajanları yönetirsiniz.
- **Kanıtlar (Receipts):** Ajanlar, onay almadan önce ekran görüntüleri ve test sonuçları sunar.
- **Artifacts:** Uygulama planları ve kontrol listeleri ile süreç şeffaftır.

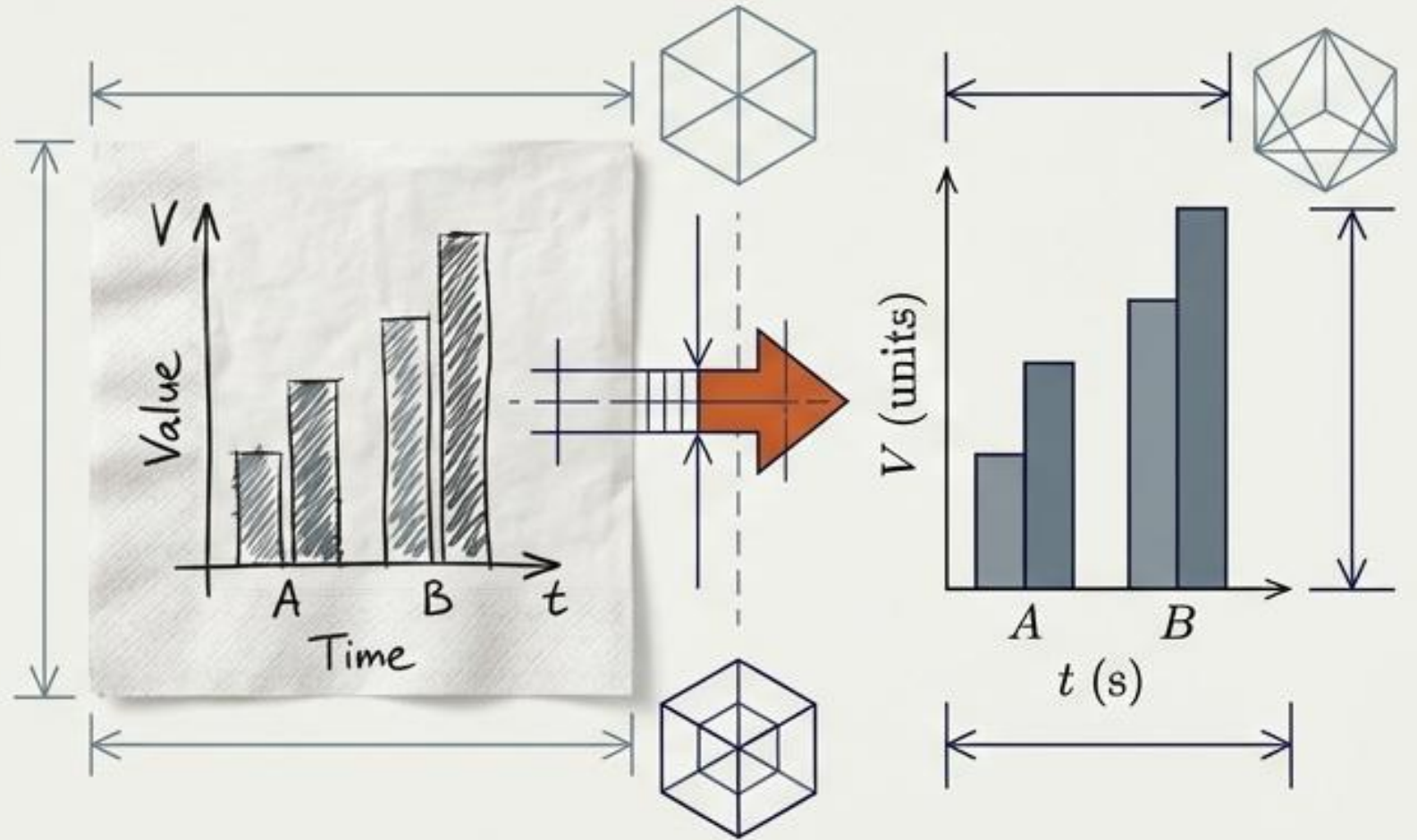
En İyisi: Simülasyon ve veri işleme yazılımları geliştirmek.

OpenAI Prism: Bilimsel Yazım İçin Özelleşmiş Ajan

Temel İşlev: LaTeX entegrasyonlu bilimsel yazım ve işbirliği çalışma alanı.

Ana Özellikler

- **Bağlam Farkındalığı:** Tüm projeyi ve referansları anlayarak öneriler sunar.
- **Görselden Koda:** Elle çizilmiş diyagramları TikZ/LaTeX koduna dönüştürür.
- **Otomatik Biçimlendirme:** LaTeX sözdizimiyle uğraşmadan formül ve şablon oluşturur.
- **Critic Model:** İddiaların literatürle uyumlu olup olmadığını kontrol eder.

Kırmızı Çizgiler: Yazarlık, Sorumluluk ve Şeffaflık

AKADEMİK YAYIN KILAVUZU

Prof. Dr. Adı Soyadı

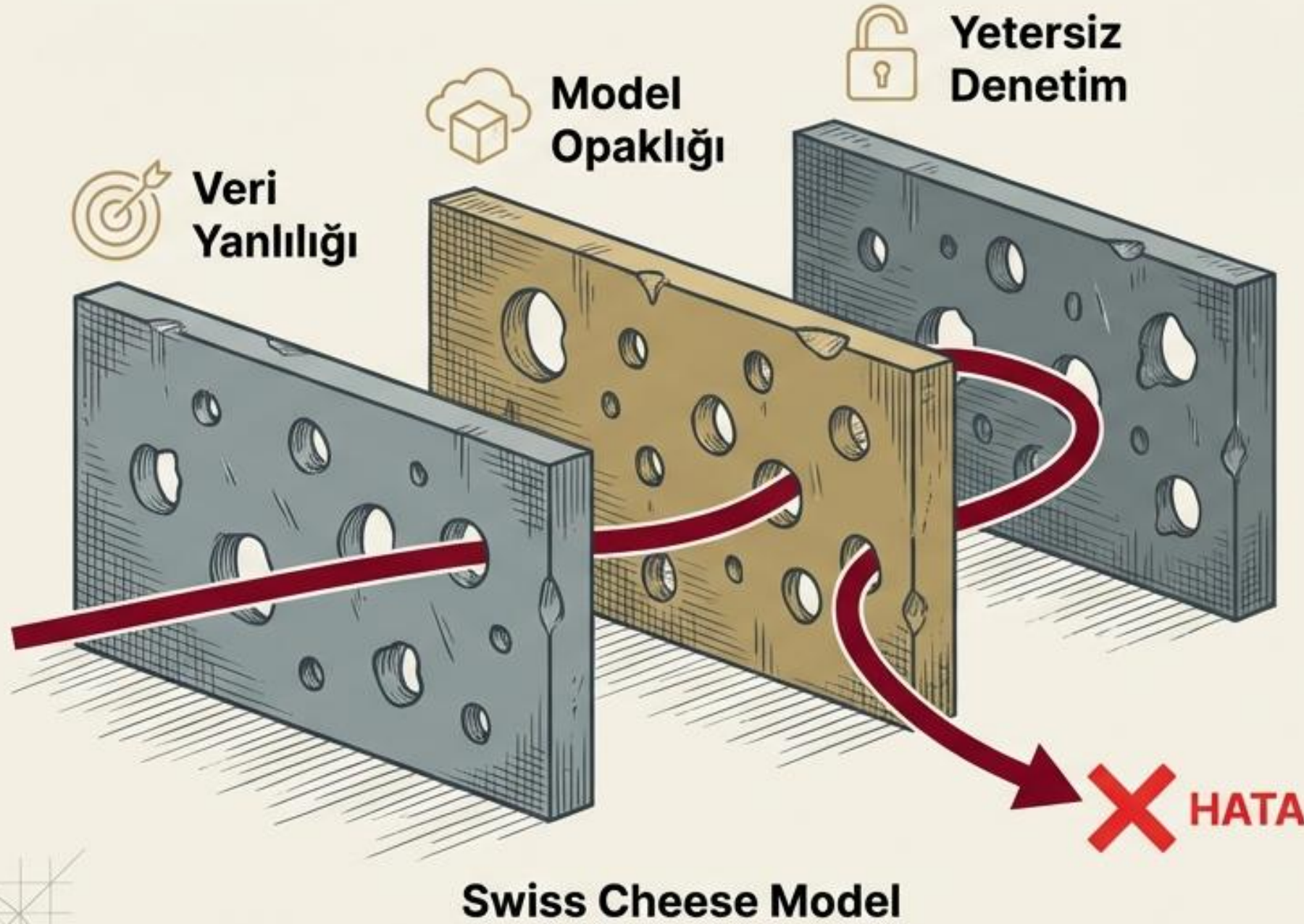
Dr. Adı Soyadı

~~Yapay Zeka (ChatGPT)~~

**İNSAN
SORUMLULUĞU**

- ◆ **Yazarlık Statüsü:** **YZ yazar olamaz;** yasal ve etik sorumluluk alamaz (COPE & Elsevier Politikaları).
- ◆ **Nihai Sorumluluk:** Üretilen her içeriğin doğruluğundan nihai olarak insan yazar sorumludur.
- ◆ **Şeffaflık Beyanı:** YZ kullanımı Metot veya Teşekkür bölümünde detaylıca beyan edilmelidir.

Dikkat Edilmesi Gereken Riskler - I: Teknik Tuzaklar

• Halüsinasyon Riski:

YZ gerçekleri değil, kelimelerin istatistiksel olasılığını üretir (Uydurma referans riski).

• Veri Gizliliği:

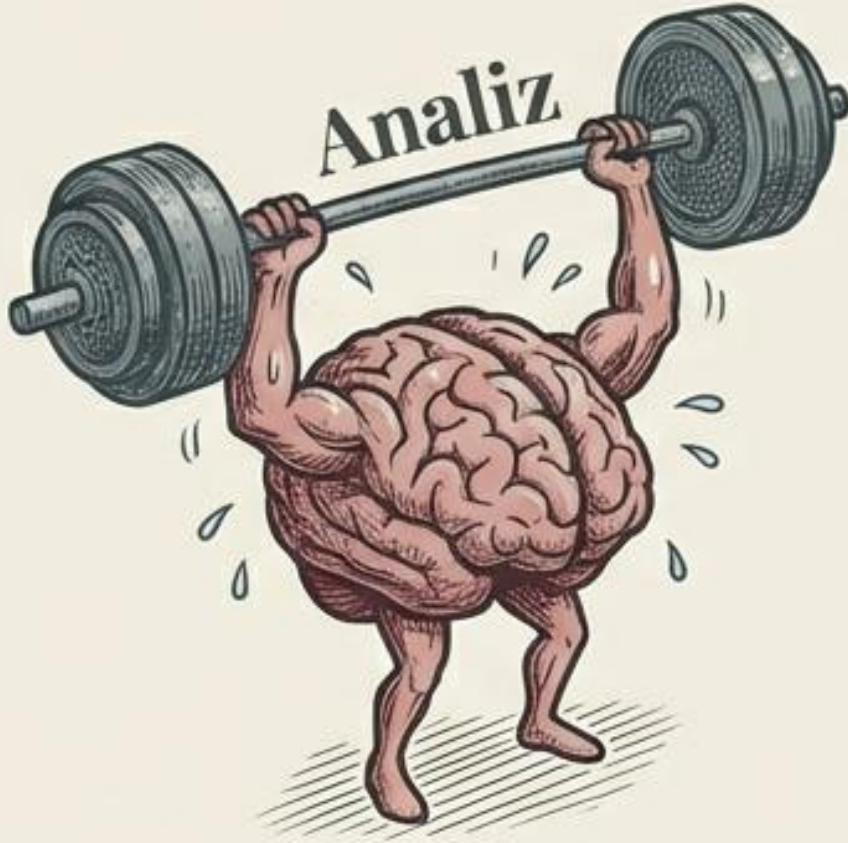
Hassas verilerin (hasta verileri, yayınlanmamış makaleler) halka açık modellere girilmemesi.

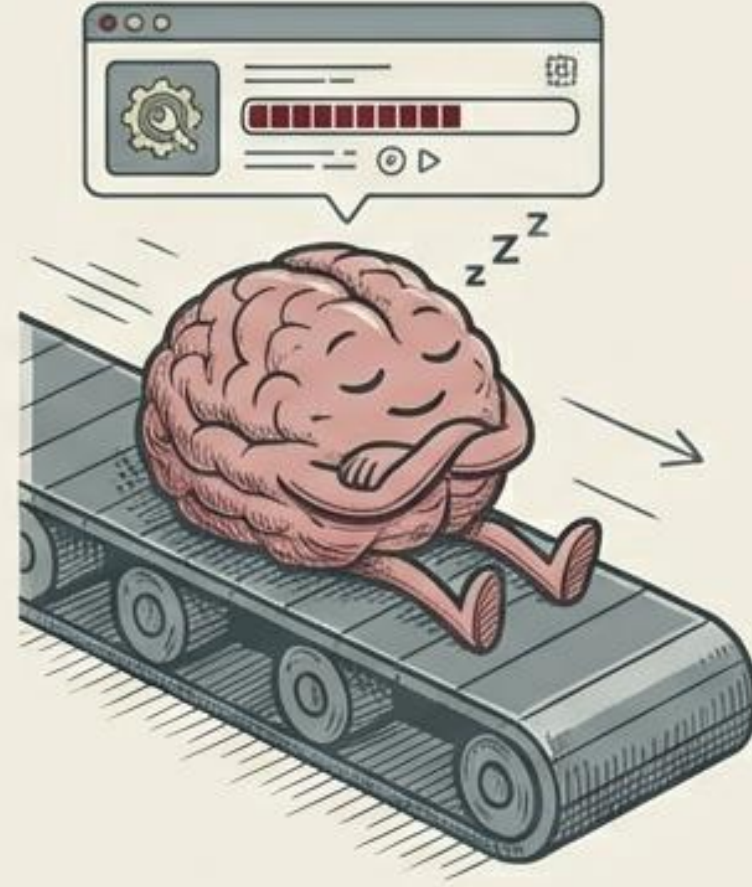
• Kara Kutu Problemi:

Sonucun hangi veri setine dayanarak üretildiğinin tam olarak açıklanamaması.

Dikkat Edilmesi Gereken Riskler - II: Bilişsel Erozyon

Bilişsel Mücadele

Bilişsel Offloading

• Bilişsel Offloading:

Zihinsel yükün tamamen araca devredilmesi öğrenmeyi ve nöral bağlantıları engeller.

• İllüzyonel Anlama:

YZ'nin akıcı cevabını okumanın, konuyu anlama hissi yaratması (ancak bilginin içselleştirilmemesi).

• Sorgulama Yetisi Kaybı:

YZ çıktılarını doğrulama refleksinin zayıflaması ve eleştirel düşünme kaybı.

Sentez: 'Artırılmış Akademi' ve Gelecek Vizyonu

Rekabet Değil İşbirliği

YZ akademisyenin yerini almayacak;
YZ kullanan akademisyen,
kullanmayanın yerini alacak.

Yeni Yetkinlik

"Prompt Mühendisliği'nden öte,
'Yapay Zeka Okuryazarlığı' ve
'Etik Muhakeme'".

Son Söz

YZ cevapları hızlandırır, ancak
doğru soruları sormak hala
insanın ayrıcalığıdır.